

Jaarvergadering

1 november 2005

Vereniging tegen de Kwakzalverij
Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, Amsterdam

Aanwezig: de bestuursleden Renckens (voorzitter), Van der Smagt, Veenema, Josephus Jitta, Lumeij, Douma, Pellicaan, Kœene, Timmerman benevens enkele leden.

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Hij memoreert dat 2005 een bijzonder jaar is, we vieren het feit dat de Vereniging tegen de Kwakzalverij 125 jaar geleden is opgericht door de gebroeders Bruinsma. In de notulen van de jaarvergadering van 23 oktober 2004 staan de leden van de kascommissie onjuist vermeld. De kascommissie bestond uit de heren P.M.H. Visser en R. van de Veer. Zij hebben de kas over 2003/2004 gecontroleerd en in orde bevonden. Het bestuur keurt vervolgens verslag van de penningmeester goed.

Verslag van de secretaris over het Verenigingsjaar 2005

Het bestuur vergaderde in totaal zes keer, meestentijds vrijwel voltallig, vaak in aanwezigheid van een aantal trouwe toehoorders. Er hebben dit jaar geen mutaties in het bestuur plaats gevonden

Ledenbestand

De Vereniging heeft 1504 leden. Er zijn 18 abonnees op het *NTtdK*. Peildatum: 30 oktober 2005. In het afgelopen Verenigingsjaar zijn er 180 betalende leden/abonnees bijgekomen en hebben 40 leden opgezegd.

Meester Kackadorisprijs 2004

Door middel van de Meester Kackadorisprijs wil de Vereniging jaarlijks de nadruk leggen op degenen die de kwakzalverij tolereren of zelfs faciliteren. De winnaar van het jaar 2004 was Paul van Dijk. Hoewel hij naar de mening van het bestuur hij de prijs dubbel en dwars verdiende was de belangstelling vanuit de media aanmerkelijk minder vergeleken bij de prijswinnaar van vorig jaar, Achmea. Tineke de Nooij werd door de jury als tweede en Prescan werd op de derde plaats gezet. Paul van Dijk schreef verontwaardigde stukjes in zijn column in de *GPD* pers maar kwam bij de prijsuitreiking zijn prijs niet afhalen. De Kackadorisprijs heeft in het seizoen 2004/2005 niet geleid tot juridische stappen van genomineerden.

Gebroeders Bruinsma Erepensing

Ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan heeft

het bestuur besloten om de Gebroeders Bruinsma Erepensing in te stellen voor die persoon of instelling die zich in het bijzonder heeft verdienstelijk gemaakt bij de bestrijding van de kwakzalverij.

Vragen van leden en niet-leden over problemen met kwakzalvers

Ook dit jaar zijn er met enige regelmaat vragen gesteld over dubieuze praktijken van kwakzalvers. Deze vragen worden door de bestuursleden zo goed mogelijk beantwoord. Vaak worden vragenstellers doorverwezen naar de Geneeskundige Inspectie. In een enkele geval is de inspectie rechtstreeks benaderd door een bestuurslid.

Educatie

Ook dit jaar is de Vereniging gevraagd om aan verschillende opleidingen mee te werken aan onderwijsprogramma's zowel in het kader van HBO-opleidingen als Postacademiaal onderwijs.

Archief

Er zijn helaas nog geen vorderingen te melden met betrekking tot de archivering. Wel is er overleg geweest met prof. M. Gijswijt-Hofstra die haar hulp heeft toegezegd

Wet BIG

De Raad voor de Volksgezondheid & Zorg heeft de VtdK benaderd in verband met een discussie over een aanpassing van de Wet BIG. Het ging er om dat er stemmen opgingen om de medische diagnose tot voorbehouden handeling te maken. Binnen het bestuur bestond hierover geen overeenstemming. Het bestuurslid Kees van der Smagt werd door de RVZ uitgenodigd en heeft daar op persoonlijke titel gesproken.

Juridische zaken

Er is door de rechtbank uitspraak gedaan in de zaak van mevr. M. Siczek vs de VtdK. De rechtbank was van mening dat de VtdK gerechtigd was haar binnen de door de VtdK gehanteerde definitie 'kwakzalver' te noemen. Het bestuur was zeer tevreden over de juridi-

sche bijstand van mr. Serge Vlaar in deze zaak. Het bestuur is verheugd dat kwakzalvers nu weer als zodanig benoemd kunnen worden.

Homeopathie

De homeopaten hebben het dit jaar niet gemakkelijk gehad. *The Lancet* heeft een oproep gedaan nu een eind te maken aan het gedogen van de homeopathie en in Nederland is een strijd ontbrand over etikettering van homeopathische middelen waarop niet meer mag staan waar het middel voor bestemd is. Indien dat wel het geval is, moet het middel als geneesmiddel worden aangemerkt, waarbij dan weer eisen betreffende effectiviteit en veiligheid gesteld worden. Er is een buitengewoon positief (concept) rapport van de WHO uitgelekt over de homeopathie. Door Renckens is daar actie op ondernomen richting de minister van VWS. De huidige minister die zich zeer kritisch had uitgelaten over de homeopathie, gaf aan diligent te zullen blijven.

Melisa-test

Het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan de Melisa-test, een test waarmee gepretendeerd wordt allergieën voor metalen op het spoor te komen. Op basis van deze test lijken (biologische) tandartsen over te gaan tot het verwijderen van amalgaam bij hun patiënten. Koene heeft een studie gemaakt van de wetenschappelijke achtergrond van deze test en hierover een artikel geschreven dat werd gepubliceerd in het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*.

Kwakzalverij en psychotherapie

Mede naar aanleiding van een klacht van een psychotherapeute dat, ondanks het feit dat 'psychotherapeut' een BIG-geregistreerd beroep is, velen in het hulpverleningscircuit zich ten onrechte psychotherapeut noemen, ziet de VtdK hier aanleiding in om nogmaals te kijken naar psychotherapie en kwakzalverij. Siegel heeft er de Geneeskundige Inspectie op attent gemaakt.

Diergeneeskunde

Er is door Lumeij een klacht ingediend tegen de voorzitter van de Vereniging van homeopathische dierenartsen. Hij is ook in contact getreden met de *European Veterinarian Society* over homeopathie.

KWF

Er is contact geweest met het KWF over hun te tolerante houding t.a.v. kwakzalverspraktijken. Ook is het KWF attent gemaakt op prof. Gorter

die naar het oordeel van de VtdK kwakzalverspraktijken beoefent. Hij is gevestigd in Keulen maar behandelt daar ook Nederlandse patiënten. Onze Belgische zustervereniging is met hem in een juridische procedure verwickeld.

Perscontacten

Zoals vorig jaar al geconstateerd werd, weet de pers de VtdK steeds beter vinden. Er zijn dit jaar tientallen contacten geweest met de media. Wanneer er kritische noten te kraken zijn op alternatief gebied komt de pers vaak bij het bestuur en in het bijzonder bij de voorzitter en de secretaris uit. Ook het abonnement op *ANP* perssupport, waarmee de VtdK zelf persberichten kan verspreiden, lijkt zich uit te betalen.

Voorbereiding viering 125-jarig bestaan VtdK

Door de Lustrumcommissie is hard gewerkt aan de voorbereiding van het lustrumfeest. Het programma en het boek zijn precies op tijd klaar gekomen. Het is helaas niet gelukt om hier subsidie voor te krijgen bij VWS, ook een beroepsprocedure tegen de beslissing van de minister werd verloren. Wel hebben verschillende leden een soms aanzienlijke financiële bijdrage geleverd. Van de Vereniging Het NTVG is een kleine subsidie ontvangen.

Nederlands Tijdschrift tegen de Kwakzalverij

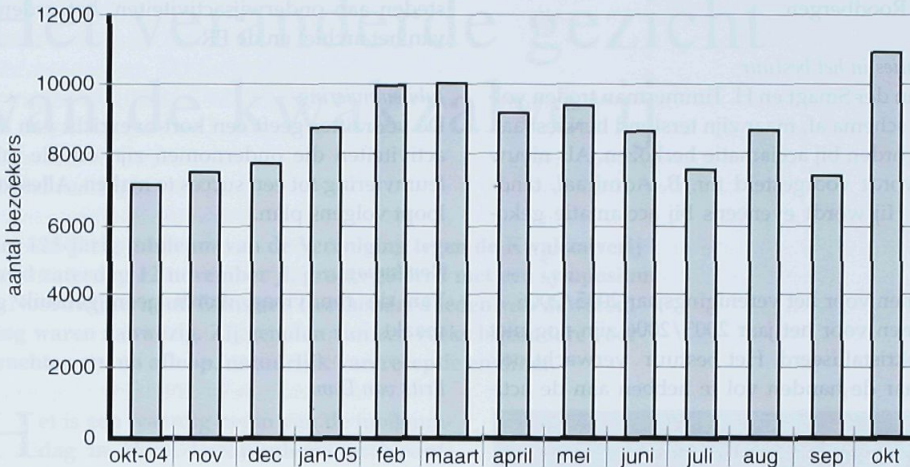
Het *NTtdK* wordt in totaal naar ca. 1650 adressen gestuurd. Het *NTtdK* wordt naar alle leden gestuurd en (gratis) naar bibliotheken die gemeld hebben geïnteresseerd te zijn. Verder wordt het *NtttdK* naar Tweede Kamerleden gestuurd. Zoals vorig jaar al is aangegeven, was het bestuur ontevreden over de verspreiding van het Tijdschrift via de openbare bibliotheken. Dit jaar is het alleen naar die bibliotheken gestuurd die expliciet aangaven het blad te willen hebben. Het blijkt dat de meeste bibliotheken de voorkeur gaven aan *Bres* en *Onkruid*. De verspreiding van het *NTtdK* is hierdoor vergeleken met het vorige verenigingsjaar met ruim 1000 exemplaren teruggelopen. Er zijn 18 betalende abonnees.

Website

Jaarverslag 2005 van de webredactie

In het afgelopen verslagjaar is het aantal bezoekers van de website verder toegenomen. In oktober 2004 trok de website ruim 7000 bezoekers per maand. In oktober van dit jaar was dit aantal gestegen tot bijna 11.000 (zie figuur). De piek in oktober houdt mogelijk verband met de aandacht die de shortlist voor de Meester Kackadorisprijs 2005 in verschillende media kreeg.

Aantal bezoekers van de website www.kwakzalverij.nl,
periode oktober 2004/oktober 2005

Het aantal berichten en artikelen op de website nam toe van 383 naar 455.

Het aantal abonnementen op onze gratis Nieuwsbrief is gestegen van 1197 in oktober 2004 naar 1333.

Het beantwoorden van de vele vragen en reacties die we ontvangen, is arbeidsintensief. Gelukkig kon na een oproep op de website en in ons Tijdschrift de webredactie uitgebreid worden met zes enthousiaste en actieve leden: Martijn ter Borg, Paul de Bruin, Michael van Geer, Ron Keizer, Laura van Reijen en Paul van Wensen.

In het vorige jaarverslag meldden wij dat het Ledenforum op de website matig bezocht wordt en eigenlijk niet voldoet aan onze verwachtingen. Ons plan voor een andere aanpak is nog niet gerealiseerd, omdat onze onmisbare webmasters Tracey Trooster en Lars Prakken eerst een verbetering in de redactievoering van de website wilden aanbrengen. Hierdoor wordt voor de webredactie het plaatsen van artikelen op de site vereenvoudigd en wordt het ook beter mogelijk om figuren en plaatjes toe te voegen. Als alles goed gaat, zal deze technische verbetering nog in 2005 worden ingevoerd.

Diversen

Door de VtdK is actief meegewerkt aan het 750-jarig bestaan van Monnickendam, met name de bestuursleden Josephus Jitta en Lumeij hebben zich hiervoor ingespannen.

Conclusie: 2004/2005 is wederom een goed jaar geweest voor de VtdK. Het aantal leden is met ongeveer 10% toegenomen; het proces tegen mevrouw M. Sickesz is gewonnen, kwakzalvers mogen weer als zodanig genoemd worden. De

VtdK lijkt steeds meer een aanspreekpunt te worden voor media die over alternatieve behandelwijzen cq kwakzalverij willen schrijven.

Verslag van de penningmeester over het verenigingsjaar 2005

De penningmeester heeft over het boekjaar 2004/2005 een tekort van 18.000 euro moeten vaststellen. De voornaamste oorzaken zijn; het proces tegen mevrouw M. Sickesz, de reserveringen die gemaakt moeten worden voor de lustrumviering (inclusief de reserveringen die gemaakt moeten worden voor het boek dat ter gelegenheid van het lustrum uitgegeven zal worden). Voor het boekjaar wordt een vergelijkbaar tekort op de begroting verwacht. Met name zullen proceskosten hierbij de Vereniging parten spelen.

Door de kascommissie bestaande uit de leden R. Duyff en de heer P.M.H. Visser is de kas over 2004/2005 gecontroleerd en in orde bevonden. Het bestuur keurt vervolgens verslag van de penningmeester goed. Een gedetailleerd financieel jaarverslag is te verkrijgen bij de penningmeester.

Door de penningmeester wordt voorgesteld over te gaan tot een verhoging van de contributie én het abonnementsgeld op het NttDK met vijf euro, omdat voor het derde achtereenvolgende jaar een tekort dreigt op de begroting. Een belangrijke reden is dat de Vereniging meer dan in andere jaren te maken heeft met juridische procedures. Het lidmaatschap voor studenten zal echter op vijf euro gehandhaafd blijven.

Vanuit de vergadering wordt opgemerkt dat het zinvol kan zijn om de leden te attenderen op de mogelijkheid legaten aan de VtdK te doen toekomen.

De heer Duyft treedt af als lid van de kascommissie en wordt opgevolgd door mevrouw G.C. Roodbergen.

Mutaties in het bestuur

C. van der Smagt en H. Timmerman treden volgens schema af, maar zijn terstond herkiesbaar. Zij worden bij acclamatie herkozen. Als nieuw lid wordt voorgesteld mr. B. Admiraal, tandarts. Hij wordt eveneens bij acclamatie gekozen.

Plannen voor het verenigingsjaar 2005/2006
Plannen voor het jaar 2005/2006 zijn nog niet uitgekristalliseerd. Het bestuur verwacht ook dit jaar de handen vol te hebben aan de acti-

viteiten van kwakzalvers en hun kompanen. Wel wil het bestuur dit jaar meer aandacht besteden aan onderwijsactiviteiten, het ordenen van het archief en de PR.

Jubileumviering

De voorzitter geeft een kort overzicht van alle activiteiten die ondernomen zijn om de jubileumviering tot een succes te maken. Alles verloopt volgens plan.

Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

Frits van Dam

● Kort ●

Zes jaar geëist

De rechtbank in Breda eiste 16 november een gevangenisstraf van zes jaar tegen een 57-jarige paranormale genezer. De man wordt verdacht van het verkrachten van drie vrouwen en het misbruiken van twee andere na ze eerst bedwelmd te hebben. Tussen 1996 en 2002 stopte hij bij hen oxazepam en slaapmiddelen in de thee. Meerdere kanttekeningen zijn denkbaar. Waarom heeft een paranormale genezer eigenlijk oxazepam nodig om zijn patiënten te misbruiken? Dat lijkt ons geen aanbeveling voor zijn 'gave'. Ten tweede blijken dus de reïncarnatietherapeuten niet het monopolie te hebben op het verkrachten van hun patiënten. Niet vaak genoeg kan het citaat uit het mooie boek *Außenseitermethoden in der Medizin* (Oepen & Prokop, Darmstadt, 1986) van Glowatzki worden herhaald, dat ook hier weer wordt bevestigd: 'Under den "Wundertätern" findet man ein buntes Gemisch, das sich dennoch grob in drei Gruppen einteilen läßt: psychopathologisch Auffällige, gläubige Ignoranten und gute Geschäftsteute (mit fließende Übergängen). Der Kriminalist Schäfer konnte feststellen, daß sich unter den laienhaften Kurpfuscher manche finden lassen, die Einträge im Strafregister haben, vor allem wegen Betrug oder Sexualdelikten.' ●

Potentieverhogers

Tijdens het Europees Congres van Skeptische Organisaties in Brussel sprak ons lid Marie Prins over de zogenaamde natuurlijke potentiëmidde-len, die niet zelden zijn aangevuld met het werkzame Viagra of eraan verwante stoffen (zie haar

bijdrage in dit nummer). Het tijdschrift *Mednet Magazine* meldde op 10 november dat er sinds de komst van Viagra aanzienlijk minder wordt gejaagd op dieren waarvan de bestanddelen deel uitmaakten van traditionele middelen tegen erectiestoornissen. Vooral tijgers en neushoorns komen tegenwoordig goed weg, want de Chinezen gebruiken de tijgerpenis en de hoorn van de neushoorn thans nauwelijks meer in hun receptuur. Alweer een voorbeeld van hoe de vooruitgang van de geneeskunde sommige vormen van kwakzalverij uitschakelt. ●

A.L.T.

Carrière binnen de mesologie

In *Arts en Auto* van september 2005 stond een advertentie in de rubriek Werk aangeboden, waarin aan zelfstandig werkende therapeuten (HBO+/WO-niveau) ayurveda, podologie, mesologie, orthomoleculaire 'geneeskunde', haptonomie, acupunctuur en TCM een praktijkruimte te huur werd aangeboden. 'Alle voorzieningen aanwezig, incl. receptie.' Bij de adverteerder die onder de ronkende benaming 'Integraal Medisch Centrum' opereert, werken al 30 therapeuten in de complementaire geneeskunde, die graag met reguleren willen samenwerken en ervaringen willen uitwisselen. Dat God het moge verhoeden. ●

C.N.M.R.